

Medlem af Inatsisartut
Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit

Svar på §37 spørgsmål 2017-057

13-02-2017
Sagsnr.
Dok. nr. 4452029

Kære Peter Olsen,

I medfør af Inatsisartuts forretningsorden § 37 stk. 1, har du fremsat følgende spørgsmål angående uddannelser inden for fødevarereproduktionsområdet. Naalakkersuisut takker for spørgsmålene og har indhentet informationer fra de respektive enheder.

Postboks 1029
3900 Nuuk
Tlf: +299 34 50 00
Fax: +299 32 20 73
Email: iiknn@nanoq.gl
www.nanoq.gl

1. Hvor i vort land er der mulighed for at uddanne personale til Fiskefabrikkerne?

a. Hvis muligheden findes: Hvor foregår dette?

Svar: Uddannelser inden for fødevarer og fødevarereproduktion bliver varetaget af brancheskolen Inuili, der er beliggende i Narsaq.

b. Hvordan foregår uddannelsen? Hvad underviser man i?

Svar: Uddannelsen som Procesteknolog er en kort videregående uddannelse. I uddannelsen arbejdes der med forædling af virksomhedernes produkter eller testning af maskiner. Alt efter speciale vil en procesteknolog beskæftige sig inden for et fiske- eller fødevarereindustrien.

Procesteknologuddannelsen er opbygget således:

Procestekniker				Procestekniker med speciale:	
1.sem.	2.sem.	3.sem.	4.sem.	5.sem.	6.sem.
20 uger teori	10 uger teori 10 uger praktik	10 uger teori 10 uger praktik	10 uger teori 10 uger praktik	20 uger teori	8 uger teori 12 uger teori - speciale
1. år.		2. år		3. år	

Der bliver undervist i følgende fag:

Grundforløb	Hovedforløb
Matematik	Fiskebehandling

Fysik	Mikrobiologi og hygiejne
Kemi	Drifts- og processteknik
Biologi	Økonomi
Dansk	Ledelse og samarbejde inkl. Arbejds miljø
Engelsk	Anvendt statistik
EDB	Maskinlære
	Fiskeribiologi
	Fiskemetoder
	Førstehjælp
	Søsikkerhed
	Akvakultur

Undervisningen er modulopbygget, hvor hvert modul afsluttes med følgende modulrapporter:

- Mennesket, kost, mikrobiologi, dansk og engelsk
- Ferskvand (vandløb, søer), dansk og engelsk
- Marint vand, dansk og engelsk
- Teori og praktisk undersøgelse på fiskefabrik
- Råvarer
- Proces og speciale

c. Hvor mange elever er der?

Svar: I øjeblikket er der 8 aktive processteknikerstuderende ved Inuili.

2. Hvis ikke der findes uddannelser for forarbejdning af færdigretter indenfor Fiskeindustrien, har Naalakkersuisut da planer om, at der gives muligheder for de som gerne vil på sådan en uddannelse?

Svar: Der er mange forskellige uddannelser, der kan varetage processen i forbindelse med forarbejdning af færdigretter. Disse uddannelser kan være Kokke- eller ernærings-assistentuddannelsen. Disse uddannelser kan tages ved Inuili i Narsaq. Til forskel fra forarbejdning af råvarerne arbejder processteknikerne med forædling.

3. Hvilke planer har Naalakkersuisut for at gøre det mere attraktivt at søge arbejde på de industrier som forarbejder landets egne ressourcer? Eksempelvis på Fiskeindustrierne og Neqi A/S.

Da spørgsmålet henhører under andet ressortområde, er der indhentet svar fra Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked, Handel og Energi.

Svar: Royal Greenland, SIK, KANUKOKA, Departementet for Finanser, Grønlands Statistik, Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel, Grønlands Erhverv og Antropologerne ApS har i 2015/2016 i fællesskab udarbejdet en rapport, hvis overordnede fokus var at få en dybere forståelse af arbejdskulturen og af individuelle, sociale, kulturelle og strukturelle årsager til fravær på Royal Greenlands fiskefabrikker. Konkret tager rapporten udgangspunkt i medarbejderne på fabrikken i Sisimiut, men kan også give et indblik i de 20 % af arbejdsstyrken i den grønlandske fiskeindustri, som antages at have højt fravær.

Samlet set gav undersøgelsen en forståelse af, at kernen af de problemer, der opstår på fabrikken, ikke skyldes demotiverede og ligeglade medarbejdere. Derimod skyldes problemerne ofte manglende eller mangelfuld kommunikation mellem ledere, medarbejdere og afdelinger. Trivselsundersøgelser foretaget i 2013 og 2015 viser, at de fleste medarbejdere generelt er glade for deres arbejde.

Der ses en gensidig ustabilitet mellem medarbejdere og fabrikken: medarbejdere udebliver fra vagter, og virksomheden bliver i perioder nødt til at sende medarbejderne hjem, hvis ikke der er nok arbejde til dem. Det skaber en gensidig utryghed og mistillid mellem medarbejderne og virksomheden. Medarbejderne oplever ikke sig selv som nødvendige for fabrikkens arbejdsgang, og følelsen af at være en uundværlig del af et teamwork mangler. Medarbejderen oplever, at de let kan undværes.

Rapporten indeholder en lang række konkrete anbefalinger, og de områder, man bør fokusere på, for at forbedre medarbejder tilfredsheden, er kommunikation, kollegaskab og motivation.

Nedenfor er nævnt nogle af de konkrete anbefalinger, som rapporten kommer med:

Kommunikation

- Grundig oplæring ved nye ansættelser, eksempelvis en håndbog for ansatte
- Rettidig information ved ændringer i produktionen
- Gå i enrum, når en medarbejder skal have en forklaring på et problem, der kun vedrører den ene medarbejder
- Kursus for lederne, så de bliver bedre til at give konstruktiv og motiverende feedback
- Indførelse af morgenmøder for de ansatte

Kollegaskab

- Holdlederen og tillidsrepræsentanten bør skabe ramme om det gode kollegaskab
- Opstår der en konflikt, er det vigtigt at få talt om den, inden dagen er omme
- Finde en tovholder, der sørger for at arrangere og invitere til aktiviteter udenfor arbejdstiden

Motivation

- Vigtigt, at nye medarbejdere bliver taget godt imod af både kollegaer og ledelse
- Konsekvent og ensrettet håndtering af fravær
- Information om andre kollegaers fravær og årsagen her til, da der ellers let opstår rygter
- Større indsats for at ansætte studerende og andre fleksible medarbejdere – særligt i weekenderne, så de fastansatte kan holde weekend
- Bonusser ved ekstraordinær god indsats. Eksempelvis en middag for månedens bedste team eller ekstra tillæg i løn for tilkaldevagter

Andre tiltag

- En fiskeristruktur med en bedre fordeling af indhandlingerne til fabrikkerne, og en mere jævn fordeling af fiskeriet over året, kan give medarbejderne på fabrikken fastere arbejdsrammer og stabil indkomst
- Nye frysecontainere så flere fisk kan opbevares og arbejdsbyrden kan fordeles mere ligeligt over tid
- Bedre boliger eller barakhuse til de medarbejdere, der kommer langvejsfra
- Samarbejde med offentlige myndigheder om etableringen af et aktiveringstilbud, hvor langtidsledige får mulighed for at vænne sig til arbejdsmarkedet og dets rammer såsom: at stå tidligt op, møde til tiden, mindske fravær mm.

Royal Greenland er i fuld gang med at implementere nogle af anbefalingerne på fabrikken i Sisimiut. Naalakkersuisut ser meget frem til at dele erfaringerne fra Royal Greenland i Sisimiut, så snart de første resultater af indsatserne viser sig.

Endvidere eksisterer muligheden for at ansøge om mobilitetsfremmende ydelser, hvis man har fået et job i en anden by, end hvor man bor. Der er mulighed for at ansøge både til permanent flytning eller sæsonarbejde, evt. i fiskeindustrien. I 2016 blev der tildelt ydelser, til jobs i fiskeindustrien i Nordgrønland, til 35 personer, hvor af 19 kom fra Tasilaq.

4. Hvilke aftaler har man med andre lande og uddannelsessteder, og hvad koster de eller hvordan finansierer man dem:

- a. Hvor mange grønlandske elever er der i andre lande og hvilke fag læser de? (Uden for DK)

Svar: Naalakkersuisut forstår dit spørgsmål således, at der er tale om uddannelser generelt. Der er i øjeblikket i alt 22 aktive studerende, som læser en hel uddannelse i udlandet uden for Grønland og Danmark. Disse studerende er inddelt i følgende uddannelsesniveauer:

- 6 elever læser en studieforberevende uddannelse
- 9 elever læser en bacheloruddannelse
- 7 elever læser en kandidatuddannelse

Uddannelserne er som følgende:

Bacheloruddannelse	Kandidatuddannelse
Bachelor of Art	Environmental Science & Policy
Idræt og Sundhed	Human rights & multiculturalism
Interaktiv Design	Master of Art Degree
Jura	Master of contemporary history
Ledelse, innovation & markedsføring	Master of public health
Singing and Vokal Art	Social Anthropology
Sociologi	Social studies of Gender
Business Administration	

- b. Hvad koster en elev i gennemsnit?

Svar: De studerende kan studere gratis i de nordiske lande.

I øvrige lande gives der et tilskud til studieafgiften på max. 60.000 kr. pr. år. Det forudsættes dog, at uddannelsen ikke kan læses gratis i Grønland, Danmark eller i Norden.

Udenlandsstuderende får, hvis de opfylder relevante betingelser, uddannelsesstøtte og derudover modtager et særligt udlandstillæg på 600 kr. pr. måned. Derudover modtager de studerende også de gældende særydelser i forhold til feriefrirejser mm.

5. Her i landet har vi bl.a. behov for følgende højere uddannelser: Biologer, arktiske ingeniører, administration, jurister, økonomi og skat, læger, tandlæger, psykologer m.fl.

- a. Hvad gør Naalakkersuisut for at imødekomme dette behov? Hvilke indsætter har Naalakkersuisut for, at stillinger indenfor de nævnte områder skal besættes af herboende? Hvilke planer har man?

Svar: Et moderne samfund har behov for alle videregående uddannelser, og behovet for veluddannet arbejdskraft er stigende i takt med, at samfundet bliver mere komplekst. Det er svært at dække alle uddannelsesbehov med hjemmehørende i Grønland med så lille en befolkning. Grønland bruger 26 % af de offentlige udgifter på uddannelse. Den massive investering i uddannelse bærer frugt, fra 2006 til 2015 er der 98 % flere færdiguddannede. For de videregående uddannelser forventes en øgning af kandidater på knapt 30 % inden for de næste syv år.

Frem til nu har behovet for kandidater med videregående uddannelser været så stort, at herboende inden for de fleste uddannelser ikke har problemer med at få jobs i landet. Det har derfor ikke været nødvendigt med specielle indsatser for herboende med videregående uddannelse.

Der arbejdes løbende på at vurdere de eksisterende uddannelser og vurdere nye uddannelser. For eksempel arbejdes der på at modernisere loven for videregående uddannelser, så den er tidssvarende og lever op til nutidens behov om kvalitet og effektivitet.

Grundet vort lands befolkningstal, så vil vi aldrig kunne tilbyde alle relevante uddannelser i landet. For en række specialiserede uddannelser, må det derfor formodes, at det altid vil skulle læses helt eller delvist udlandet, pt. primært Danmark.

- b. Hvilke planer har Naalakkersuisut for at arbejde for, at Ilimmarfik og andre højere Uddannelsesinstitutioner (Ilisimatusarfiit) kan optimere og forsyne landet med de ovennævnte grupper?

Svar: Der arbejdes på at øge udbuddet af nye uddannelser. For eksempel analyseres nu mulighederne for at tilbyde naturvidenskabelige uddannelser på Ilisimatusarfik. Samtidigt øges antallet af professionsrettede bacheloruddannelser til stadighed.

I forhold til optimeringen, er vi nu i den situation, at vi i det kommende år må til prioritere hvilke uddannelser, der skal udbydes i vort land. Alle EU-tilskudsmidler er sat i drift i finanslov 2017, så opstart af nye uddannelser skal enten finansieres ved, at der tilføres nye bevillinger til uddannelsesområdet i finansloven, eller ved at eksisterende uddannelser med lavt antal studerende nedlægges.

Inussiarnersumik inuulluaqqusilluta
Med venlig hilsen

Doris Jakobsen